

P. Jensen) angaaende Uoverensstemmelser i det ærede Medlems Udtalelser, og heller ikke skal jeg omtale hans Udtalelse om Militarismen, skjøndt der var det høist Beshynderlige deri, at han talte saa meget mod denne Militarisme og samtidig sang for os her i Thinget om ham, der „ikke kunde vige, kun falde kunde han“, altsaa netop sang om denne Militarismens egentlige Hovedrepræsentant her i Norden. Der var dog enkelte Ytringer i hans Udtalelser, som vare rettede mod mig, og som jeg skal omtale. Jeg har ikke paa noget Punkt klaget over selve Lovene af 1880. For Hærlovens Vedkommende skal jeg dog erindre om Et, og det er, at alle Parter, da Loven af 1880 blev vedtagen, vare enige om, at man i Fremtiden vilde staa frit til alle Sider med Hensyn til Befæstningspørgsmaal, som dengang ikke kom til nogenomhelst Afgjorelse. Med Hensyn til Søværnslovens Gjennemførelse er der derimod et Punkt, som jeg stadig har klaget over, og hvorpaa jeg atter ved denne Leilighed vil henlede Opmærksomheden, det er, at denne Lov indeholder den Bestemmelse, at Flaaden skal have 12 større og et passende Antal mindre Skibe; men at der ikke siden den Tid er gjort noget Effektivt for at fyldestgjøre denne Bestemmelse. Naar det ærede Medlem sagde, at jeg havde bragt den Ytring, at jeg vilde „luffe vort Land med Kjøbenhavns Befæstning“, og endog sagde, at han havde nedskrevet den ordret, saa kan jeg kun svare dertil, at saa har han nedskrevet urigtigt; thi Saadant har jeg ikke sagt, det vil Tidenden ogsaa vise. Jeg har sagt, at jeg ønskede at faae saaledes luffet om vort Land, at det vilde være lidet sandsynligt, at Nogen kunde fristes til at bryde derind. Den Grundansuelse, som jeg ofte har nævnt, men som jeg dog atter skal fremsætte, for ikke at blive misforstaaet, som om jeg skulde staa paa et ensidigt, udelukkende Kjøbenhavns Standpunkt, det er den, at jeg tror, at vor geografiske Beliggenhed let engang imod vor Villie kan staae os en Krig paa Halsen, og jeg betragter dette som en Ulykke, dels fordi der ved en saadan let kan blive Spørgsmaal om vor Eksistens, dels fordi vi, selv om vi slippe godt derfra, da vi ikke ere Herre tilfjøs, ville have lidt et forfærdeligt Tab med Hensyn til Handel, Industri og Algerbrug, og derfor er det min Tro, at det Gavnligste for Landet er at gjøre alt Muligt for at undgaa en saadan Krig. Jeg tror, at den undgaaes ved en god Udenrigspolitik, ved et sundt Liv indadtil og ved et Forsvar, der er saaledes bestaaffet, at Folk erkjende, at der vil behøves længere Tid til at overvinde os, og i et saadant Forsvar er

for mig Kjøbenhavns Befæstning et Led, et nødvendigt Led, men ingenlunde det eneste. — Jeg har dernæst nogle enkelte Ord at sige til det ærede Medlem for Middelfart (Monrad). Det ærede Medlem syntes igaar ubehagelig berørt ved — for at bruge et Billede, som saa tidt har været nævnt i disse Dage — at staa indenfor Bombardementsgrændsen. Det ærede Medlem sigter, skyder og rammer saa tidt rundt til forskjellige Sider, og han er ikke altid saa ganske om mod dem, han sigter paa; men dette kan man ikke gjøre, uden at være forberedt paa at faae Kontrastud. Derfor nu det ærede Medlem er kommen indenfor min virksomme Bombardementsgrændse, kommen indenfor en Bombardementsgrændse, der har været saa virksom, at han har sølt sig ramt, som han sagde, i Karakter og Hjærtelag, saa er det sandelig ikke min Skyld, thi derimod har jeg aldeles ikke taget nogenomhelst Sigte. Naar det ærede Medlem igaar vilde rense sig for en Befylbning mod, at han skulde have forneget sin politiske Overbevisning, for at blive valgt i Middelfart, da reiste det ærede Medlem selv denne Anklage, idet han undskyldte sig derfor. Jeg har ikke med et eneste Ord nævnt den, jeg har ikke tænkt paa at ville sigte det ærede Medlem for at fornegte sin Overbevisning. Jeg har kun omtalt det rent historiske Faktum, at det ærede Medlem har skiftet sin Overbevisning, at det ærede Medlem har faaet en Tvivl om en tidligere Overbevisnings Rigtighed. At fornegte sin Overbevisning er uhæderligt, men at skifte sin Overbevisning og at faae Tvivl om en tidligere Overbevisnings Rigtighed, det er Noget, som kan hændes Enhver, og Noget, som Enhver kan være bekjendt. Kun dette har jeg nævnt, og nævnt det i den aldeles naturlige Forbindelse, at da det ærede Medlem spurgte mig, om jeg havde skiftet Mening, svarede jeg ham, at fordi han engang havde faaet en Tvivl om sin tidligere Overbevisnings Rigtighed, var det dog ikke derfor en Nødvendighed, at det Samme skulde være hændet mig. Jeg har ikke reist en saadan Anklage imod det ærede Medlem; det er det ærede Medlem, der selv har grebet Leiligheden til her at undskyldte sig. Jeg har ikke bragt den og ikke kunnet ville bringe den ind i Debatten, og Alt, hvad det ærede Medlem talte om Karakter og Hjærtelag ligeoverfor mig, kunde han have sparet sig. — Da jeg imidlertid er kommen til ligeoverfor det ærede Medlem at tale om Fakta, er der et andet Punkt i hans Foredrag, jeg gjerne vilde omtale. Dette omtaler jeg dog med den fuldstændigste Grad af Reservation. Det er muligt, at jeg paa dette